

Vedrilka.

Šolski inšpektor pride k staremu učitelju šolo gledat, in pravi: »Gospod učitelj, pokažite mi šolo, jaz sem vaš inšpektor«!

Učitelj. »No kaj pa, če ste inšpektor, t. j. blezo toliko, kakor ogleduh; jaz sem pa gospodar vse naše vasi«.

Inšpektor. »Kako je to«?

Učitelj. »To je tako le: V naši vasi so žene pravi gospodarji svojih mož, otroci pravi gospodarji svojih mater, in jaz sem pravi gospodar vseh otrok, tedaj sem gospodar vse naše vasi«.

Uganjka zastavice v zadnjem listu:

Zrak-rak.

Dopisi in novice.

Od sv. Barbare v Halozah. Učiteljsko društvo ptujskega okraja bode imelo v četrtek 3. junija t. l. svoj shod; vse družnike prijazno vabimo, da naj se zberejo v sobi 3. razreda mesine glavne šole v Ptaju ob 10. pred poldnem.

Družbeno ravnateljstvo.

Iz pod Grintovca. (Nove nadloge). Učitelji smo z novo šolsko postavo pričakovali in tudi še pričakujemo boljših časov, toda do sedaj se, posebno nam učiteljem po deželi, kažejo nove nadloge. Kedar kaj želimo, naj si bode pri čast. duhovščini ali pri srenji, se nam le rado odgovarja, da smo sedaj cesarski, da bo že nova postava skerbela za nas, da naj sedaj o šolskih rečeh ne nadlegujemo dalje o-skerbnikov, ki so do sedaj skerbeli za šolo. Ošabneži iz med srenje se nad nami grozijo in nam obetajo drugo pesem, kedar pridemo v njih roke i. t. d. In kako borno se nam godi s plačilom! Že popred smo zdihovali, da ne moremo shajati; sedaj pa, ko se nam dohodki, namesto vekšajo, pa le kerčijo, moramo shajati. Tudi pri nas je resnica (kakor sem to slišal od nekega štajerskega učitelja), da sedanjí čas še učitelj, akoravno ima manj velikih pogrebov in konduktov, kakor poprej, pa vendar večkrat in glasneji poje: »Miserere mei Deus«!

Vsak mora previditi, da je zadnji čas, da se ljudskim učiteljem zdatno pomaga, in sicer naj pred pri dohodkih, potem še le po drugi strani.

— v —

Iz Železnikov. »Več oči več vidi«, pravi že stari pregovor, ki je pa še sedaj, in bode tudi zanaprej resničen. Zlasti učitelju se je treba mnogo truditi, da bi več videl, več slišal, kako se vedejo njegovi tovarši v šoli, ter se iz tega učil, kako naj bi tudi on podučeval in vladal, da bi urnejši pripeljal mladino k boljšemu napredku v raznih vednostih. — Že v spisu, v 7. listu »Tovarševem«, sem povdarjal, da naj bi zbori, ktere bo novovstanovljeno učiteljsko društvo sklicevalo, bili zlasti mlajšim učiteljem prava djanska šola; kajti vsaki učitelj vé, kolika razlika je v marsikaki reči pri poduku med teorijo in praktiko.

Ta nasvet o znanstvenih zborih beremo v še bolj obširni meri vnovič v zadnjem „Tovarševem“ listu v dopisu iz Ljubljane. Tudi mi se torej, kakor je znano, strinjamo s temi mislimi v oziru na znanstvene učiteljske shode; — al kakor želimo po eni strani, da bi ti pogostni bili, tako pa vendar svetujemo, naj bi se ne gledalo toliko na število, kolikokrat se zboruje, ampak dala naj bi se raji prilika večini učiteljev, da bi se taistih v obilnem številu osebno mogli vdeleževati. Znano pa je, da dvoje reči ovira učitelju pogostno potovanje, in to je: prvič pomankanje denarja, in drugič tudi pomanjkanje časa. Iz teh dveh vzrokov naj bi bili znanstveni shodi bolj redki, n. pr. na leto dvakrat, pa zato naj bi se takrat več predmetov in razprav obravnavalo, ter se obširnejše posvetovalo o taistih^{*)}. Naj bi se tako n. pr. sklical taki znanstveni shod enkrat meseca septembra. Takrat imajo menda naj več vsi učitelji naj bolj čas, in gotovo se bi jih tudi mnogo snidilo. —

Dovoli naj se mi, da zastavim dvoje vprašanj koj danes, o katerih naj bi se takrat posvetovalo, in sicer:

a) Kako in koliko naj se uči v ljudski šoli o zemljepisju in sicer koliko o zemlji sploh, koliko še posebej o Avstriji, in zlasti o naši ožji domovini?

b) Kako naj bi se podučeval v ljudski šoli pravopis, in to namreč: kako naj bi se mladina učila na podlagi domačega, krajnega narečja pravilnega pravopisa, da bi ji spešno koristil?

To poslednje vprašanje je posebno važno, ter bi bilo želeti o njem dobro prevdarnjenega odgovora; kajti znano je, da v oziru pravopisa nam v naših šolah pomanjkuje dobrih pravil. Še Nemci, ki se vendar štejejo v oziru vednosti proti nam blezo ko: 100 in 1, so že večkrat obravnavali o tej stvari.

Če se snide nasvetovani znanstveni shod, se oglašim za odgovor le-teh dveh vprašanj tudi jaz, se vé, ako mi Bog dá doživeti do takrat. Brez dvombe bi dali radi tudi drugi učitelji v tem oziru svoje skušnje očitno na znanje, kar je tudi toliko bolj želeti, ker je, kakor sem v pričetku spregovoril, živa resnica, da „več oči več vidi,“ in da veliko glav več vé, ko le ena sama.

Serčno torej, bratje učitelji, na znanstvenega polja obdelovanje! — Božja pomoč! ^{**) (}

Rodoljub Podratitovski.

Iz Ljubljane. Minister bogočastje in uka je za okrajne šolske ogleddnike (Bezirksschulinspektoren) za Kranjsko postavil:

za ljubljanski okraj in za okraj ljubljanske okolice konzistornega svetovalca in profesorja bogoslovja v Ljubljani dr. Bernarda Klotutarja, — za kamenški okraj Matevža

*) Ne vsilujem svojih misli sicer nikomur; odgovorim pa vendar, ako bi kdo rekel: Kaj bo to, dvakrat, to je borna malenkost! — koj na tem mesti: Sej dosedaj še marsikje po ene šolske konferencije na leto niso imeli, in vendar bi učiteljem zavolj nje ne bilo treba iz daljave v Ljubljano popotovati. —

Pisatelj.

**) Radi poslušamo različne glase o tej važni stvari. Naj nam še kdo drugi kaj svetuje!

Vreda.

Močnika, učitelja v mestni glavni šoli v Ljubljani, — za litijski in kerški okraj Franceta Lesjaka, učitelja v pripravniki šoli v Ljubljani, — za logaški okraj Jakoba Mencigerja, učitelja v Ternovem pri il. Bistrici, — za postojnski okraj Karola Demšarja, učitelja v Senožeah, — za kočevski okraj Franceta Böhma, učitelja v glavni šoli v Kočevji, — za novomeški okraj grajsčaka in župana v Šentmihelu Franceta Vikt. Langerja, — za črnomaljski okraj Jožefa Raktelja, učitelja v Ribnici, — za kranjski okraj Lorenca Sadarja, učitelja v glavni šoli v Škofjiloki, — za radoliški okraj Petra Cebina, učitelja v glavni šoli v Kranji.

C. k. deželna vlada za Kranjsko v naznanilu 9. preteč. m. s št. 2800 naznanja določene zneske pri knjigah za ubožne učence za leto 1870. na Kranjskem, in sicer za:

I.	ljubljski mestni okraj	90	gold.	47	kr.
II.	šolski okraj ljubljanske okolice	89	"	24	"
III.	kranjski šolski okraj	118	"	29	"
IV.	radoliški šolski okraj	63	"	4	"
V.	kamniški šolski okraj	74	"	22	"
VI.	litijski šolski okraj	68	"	24	"
VII.	kerški šolski okraj	79	"	15	"
VIII.	črnomeljski šolski okraj	57	"	37	"
IX.	kočevski šolski okraj	90	"	19	"
X.	novomeški šolski okraj	79	"	72	"
XI.	postojnski šolski okraj	120	"	76	"
XII.	logaški šolski okraj	69	"	72	"

Po tem merilu se morejo tedaj knjige za ubožne učence dobivati pri c. k. zalogi šolskih knjig za leto 1870.

— Neki graški list obeta učiteljem po novi šolski postavi boljše čase, in svetuje, da bi minister šolstva iz Štajerskega, Koroškega in Kranjskega poklical učitelje v zbor (Lehrerenquête), da bi po tej poti izvedel njih mnenja in voščila o izpeljavi nove šolske postave. Ti učitelji naj bi bili iz med vseh krajev, da bi vaški učitelj iz daljnih hribov ravno tako mogel povedati svoje misli, kakor mestni učitelj. — To bi bilo prav; toda učitelji sami naj bi volili svoje zastopnike v ta zbor, če slavno ministerstvo hoče resnico izvesti.

— Za terdno vemo naznaniti, da pride na svetlo pod naslovom: „Mali slovenski pevec“, zbirka šolskih napevov, ktere je zapisal Jos. Levičnik, učitelj v Železnikih. Zbirka je že v natisu. Postavljene so te pesmi — prave slovensko-narodske zmišljenke — dvo-glasno, in sicer tako lahko, da jih bo, gotovo vsaki v muziki še tako malo izurjeni učitelj lahko učil. Govorili bomo o tem delu še kaj, ko bo pesmarica donatisnjena. —

 Drugi del današnjega lista ima novo šolsko postavo v izvirnem jeziku.